

„Ez itt a mi hazánk, ez az édes otthon” – Átadták a Geszterédi Aranyszablya Emlékhelyet

„Alázattal kérünk, Urunk, áldd meg ezt az emléket és mindazokat, akik ezt hazánk és népünk iránti szeretetük kifejezésére felállították. Add, hogy ez az emlékmű hirdesse az emberi élet értékét, a népek békesség utáni vágyát. Tanítson igaz szeretetre hazánk, népünk és embertársaink iránt. Bizalommal kérünk, áldd meg e község lakosait, add, hogy az előttük járók példája bátorítsa és erősítse őket mindennapjaikban, így szolgálják nemzetünket, hazánk jövőjét. Adj, urunk ennek a közösségnek és egész magyar népünknek békét, igazságot és boldogságot” – hallhattuk Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspöknek a Geszterédi Aranyszablya Emlékhely átadásán elhangzó áldást kérő imájában 2020. augusztus 22-én.

A rangos eseményre mintegy 300 résztvevő érkezett. Szekerekkel, vagy gyalogosan közelítették meg a Geszteréd határában lévő Nyíri tag erdőben kialakított emlékhelyet. A homokdombok ölelésében a nagyvilágtól elzárt Geszteréden, a napjainkra már erdős, csöndes területről került elő 1927. május 4-én, a mindeddig legrangosabb honfoglalás kori leletegyüttes és annak legszebb darabja, egy aranyszerezelékes szablya. Az emlékhely e régészeti értékek 90 évvel ezelőtti feltárásának emlékére készült a Geszterédi Aranyszablya Társaság és a település önkormányzata közös munkájának eredményeként. A társaság tagjai hét tölgyfát ültettek itt el, ezeknek árnyékában található a hét vezér életnagyságú, tölgyfából faragott szobra.

A kulturális programokban is gazdag ünnepségen – amelynek fővédnöke dr. Áder János, a Magyar Köztársaság elnöke volt –, részt vettek: Nagy Bercel, a Köztársasági Elnöki Hivatal

társadalmi kapcsolatokért felelős igazgatója, dr. Simon Miklós, a térség országgyűlési képviselője, Palánki Ferenc, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye megyéspüspöke, Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke, Bacskai József, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkára, Geszteréd szülötte és az Aranyszablya Társaság tagja, Szöllősi György nagykövet, a Nemzeti Sport főszerkesztője, dr. Rémiás Tibor, a nyíregyházi Jósa András Múzeum igazgatója, Rácz János, az Aranyszablya Társaság elnöke, Szabó József, Geszteréd polgármestere, Kemény József, a társaság alapító tagja, Mónus József többszörös távlövő világbajnok, az Aranyszablya Társaság tiszteletbeli tagja, a szomszéd települések polgármesterei, valamint más egyházi és közjogi méltóságok.

A geszterédi sír előbukkanásának körülményei mesébe illőek. A Nyíri tag uradalmi majorság közelében az említett emlékezetes napon, Balázs János bojtárgyermek disznókat őrzött. A domb oldalán turkáló disznók lába alatt egyszer csak csillogni kezdett a föld, és itt-ott felragyogó sárga ékszerek, finomrajzú díszítmények, kisebb-nagyobb lemezek bukkantak elő, köztük az aranyszerelékes szablya. E díszes lelet a gazdája fejedelmi rangját is jelzi, így feltételezhető, hogy egy honfoglalás kori névtelen fejedelem birtokában állt, akit a szablyával együtt temettek el. Az itt feltárt kincseknek köszönhető, hogy Geszteréd a kicsinysege ellenére ismertté vált az egész világon a régészeti irodalom ismerői előtt. Talán sokak számára ismeretlen az a tény, hogy a nyíregyházi Jósa András Múzeum a geszterédi leletegyüttes biztonságos elhelyezésére jött létre. A honfoglalás kori leletek, köztük a rangos aranyszablya megtalálásának további és igen érdekes részleteiről itt olvashatnak bővebben: <http://www.geszterediaranyszablya.hu/aranyszablya.php#>

A geszterédiek a feltárás kezdetétől ismerték a honfoglalás kori kincsek történetét, szülők, nagyszülők szájhagyomány útján ápolták a kicsiny település olykor titokzatosságba burkolózó történetét, így soha nem merült mindez feledésbe. 2015-ben mintegy virtuálisan folytatódott az ásatás, a további tények feltárása, az emlékek megtisztítása és életre keltése. *Rácz János és családja* létre hozták a mára már több mint 60 tagúra emelkedő *Geszterédi Aranyszablya Társaságot* azzal a szándékkal, hogy emléket állítsanak a világhírű aranyszablyának és a vele együtt felszínre került honfoglalás kori leleteknek.

A rangos ünnepségen a Himnusz eléneklése után Szent István király ezer évvel ezelőtt fiához, Szent Imréhez intézett, ma is örökérvényű intelmeiből hallhattunk részletet, majd *Rácz János Széchényi István* gondolatával köszöntötte a jelenlévőket: *„Tiszteld a múltat, hogy érthesd a jelent, és munkálkodhass a jövőn.”* Az Aranyszablya Társaság alapítója bevezető gondolataiban hangsúlyozta, hogy széleskörű összefogással jött létre az emlékhely, amely a múltat idézve hozzájárul ahhoz, hogy a jelenben élő generációk irányt mutassanak a jövő nemzedékeinek.

Majd a leletegyüttes megtalálásának körülményeiről beszélt, kiemelve a kiskondás egyszerű, mégis Isten tervében különleges helyet elfoglaló emberi voltát, és azt, hogy a kincsek megtalálása Geszteréd jövőjét és közösségében az összefogás erejét segítette. „Megmutatta a kincset, ami a fejedelmi sírhoz, az aranyszablyához, hont szerző, honfoglaló vezéreinkhez, gyökereinkhez vezet, hogy sose feledjük, honnan indultunk, mindig tudjuk, miből táplálkozunk, és tudatosítsuk, hogy egy vérből valók vagyunk. Gyökerek nélkül nincs élet, enélkül a fű, a fa elszorvad, kiszárad. Nekünk itt vannak a gyökereink, amely szárba szökken, és abból hajtás sarjad. Mindegyikünk egy-egy hajtás itt, ugyanazon a tövön, a Jóisten által

egy-egy feladatra meghívva” – fogalmazott a társaság elnöke, majd az összefogás, a közösséghez tartozás tudatának kiemelt jelentőségét hangsúlyozta, amely nélkül nem sikerülhet egy település küldetése: „Kincseinket nem magunknak gyűjtögetjük, tartogatjuk, hanem jó szívvel megosztjuk, hogy mindenki gazdagodhasson belőlük, önmaga és mások javára” – hangsúlyozta.

Ezt követően Rácz János, Áder János köztársasági elnök úr augusztus 20-ai beszédéből idézett: „Az örök Magyarország nem csak kard és korona, jogar és palást, nem csak az, amit ilyenkor, ünnepnapokon hatalmasnak látunk”, a történelmet ugyanis „millió és millió ember csöndes szolgálata formálta”. Azok munkája, akik konok ragaszkodással mindig újjáépítették lerombolt, felégetett, kifosztott, elsodort falvainkat, kenyeret adtak az asztalra, gondolatokkal teli könyveket az emberek kezébe, megművelték az ősi földet, kiművelték az őket követő nemzedéket, óvták az életet, védték a szabadságot, gondoskodtak a rájuk bízottak biztonságáról. Nemcsak a házuk faláig, a kertjük kerítéséig mérték a világot, hanem a közös jót is akarták. Munkájuk több volt, mint puszta létfenntartás. Mert nemcsak önmagukkal törődtek, hanem másoknak is segítettek.” Hát ez az ember a geszterédi ember is – tette hozzá a társaság elnöke.

Legyenek büszkéek a geszterédi lakosok, hogy ilyen módon is részesei lehetnek a magyar nép történelmének, amely – bár időről-időre nagy hatalmak viharzónáiban él –, kitartásának és összefogásának köszönhetően mindig megtalálja a kiutat.

Végül az elnök köszönetét fejezte ki mindazoknak a támogatóknak, valamint az emlékhelyet kétkezi munkájukkal építőknak, akiknek segítségével újabb, de nem az utolsó mérföldkőhöz érkezett a Geszterédi AranySzablya Társaság a település lakóival együtt.

Szabó József polgármester ünnepi köszöntőjében elmondta, a geszterédiek eddig is sokat hallottak az aranySzablya létezéséről. Bízunk abban, hogy ezen emlékhely a fiatal és az őket követő generációk életében még nagyobb nemzettudatot, a település közösségéhez tartozás identitását fogja erősíteni. Majd hozzátette, a honfoglalás kori leletek nem anyagi értéket jelentenek a közösség számára, hanem, különösen az aranySzablya, szimbólumot képviselhet az itt élők életében. A kard a védelem, a küzdelem, erő, igazság, bátorság, méltóság szimbóluma, elválasztja a jót a rossztól. Hisszük és valljuk, hogy e szablya üzenet a múltból, és utat mutat ezen erények gyakorlásában.

Kemény József, a társaság alapító tagja, az emlékhely elkészítésének minden munkafázisát felügyelte, levezényelte, azt támogatásával is segítette. Köszöntő beszédében a *Republik* együttes egyik dalának soraival bontotta ki üzenetét: „*Ezernyi csillag vigyáz ránk, míg itt vagyunk. A sorsban a legszebb az, hogy biztosan nem tudunk. És ha majd rájövünk, hogy tényleg kik is akarunk lenni, a végén magunk után majd olyan tükröt hagyunk.*” A Legfontosabb emberi cselekedet nem más, mint a társadalmi összetartozás alapszöveve, a szeretet, a másokért való tenni akarás. Az AranySzablya Társaságban egyre többen gondolkodnak hasonlóan, amely jó tendencia. Ha valaki jót akar tenni a közösségért, az megtalálja a helyét tevékenységével a szervezet működésében.

Kemény József Geszterédet otthonának, szülőföldjének, hazájának tartja. Számára nagyon fontos, hogy gyermekeinek meg tudja mutatni gyökereit, geszterédi életének biztonságát, mert, ahogy fogalmazott, lakni, élni lehet sok helyen, de csak egy szülőföldje van az

embernek. Büszkeséggel tölti el, hogy családja apraja-nagyja tagja a társaságnak, és tevékenységükkel mindannyian maradandót alkotnak.

Ezt követően Rácz Jánosnak és feleségének, Zsókiának mondott köszönetet, amiért megalapították a már eddig is sok gyümölcsöt hozó társaságot. Végül *Steve Jobs* amerikai üzletembert idézve zárta gondolatait: „*Nem az számít, hogy a leggazdagabb ember legyek a temetőben. Ami igazán fontos, úgy térjek nyugovóra éjszaka, hogy valami csodálatosat alkottam.*”

Ezt követően *Szóllósi György* nagykövet, a szomszéd településhez, Balkányhoz tartozó Nadas tanyán élt néhai édesapjának, *Szóllósi Zoltán* József Attila-díjas költőnek, a geszterédi eseményekről szóló verse egyik részletét olvasta fel. A nagykövet elmondta, gyermekkorában édesapja elbeszéléseiből – akinek költészetére nagy hatással volt a nyírségi táj –, sokat hallott a geszterédi arany szabályáról.

Az emlékmű leleplezését követően *Nagy Bercel* mondott beszédet. Gondolataiban kifejtette, az Egészségügyi Világszervezet (WHO) szakértői szerint a 20. század legnagyobb egészségügyi kihívását, a robbanásszerűen terjedő, lelki eredetű megbetegedések tömeges megjelenése jelentette. A kutatások a betegségeket kiváltó körülményekre irányultak, amely során három – mindenki előtt is ismert – okot tártak fel: az egyének elmagányosodása, a családok széthullása és a hagyományinkkal való szakítás. Ez okozza a legnagyobb gondot a modern ember számára.

A politikus éppen ennek okán mondott köszönetet a Geszterédi Arany Szablya Társaságnak és az önkormányzatnak, mert eme törekvésük, közös munkálkodásuk az emberek lelki egészségét szolgálja. Találkozásokat teremtenek, megtörik a magányt, erősítik a családokat, a nemzeti összetartozásukat, és ünnepet hoznak az életükbe, megélve hagyományaikat. Majd a szlovák származású amerikai történészt, *Jaroslav Pelikánt* idézte, aki szerint: „*A hagyomány a holtak élő hite.*” Milyen találó ez a mondat, hiszen itt, ahol emlékhelyet állítanak egy sírhelynek, ajtót nyitnak a jövő felé a közös erőfeszítéssel a hagyomány ápolásával – fogalmazott, majd *George Bernard Shaw* író szavaival zárta gondolatait: „*Mindaddig, amíg élünk, részünk van abban a kiváltságban, hogy azért a közösségért, amelynek magunk is tagjai vagyunk, mindent megtegyünk, ami tőlünk telik. Számunkra az élet nem ellobbanó gyertya, hanem fényesen lobogó fáklya, amit úgy akarunk átadni az utánunk jövő nemzedékeknek, hogy az a lehető legnagyobb fénnel világítson*” – fejezte be gondolatait Nagy Bercel igazgató.

Dr. Simon Miklós Szent István király ünnepe környékén kérte a jelenlévőket, hogy fejezzük ki tiszteletünket az ősöknek, Árpád fejedelem vezéreinek, népüknek, akik ezen nyírségi dombon hazát találtak. Majd köszönetet mondott a társaságnak és Geszteréd polgárainak, hogy nem feledkeztek meg e névtelen vezér sírjáról. Övezze tisztelet Szent István népét, akik Árpád után olyan hazát szerveztek, amelyre 1000 év után is büszkék lehetünk.

Seszták Oszkár ünnepi gondolataiban méltatta az Arany Szablya Társaságot, amely öt évvel ezelőtti megalakulása óta most is aktívan működik, közösséget, programokat szervez, amely arra készíti embereket, a település határain túli közéleti személyeket is, hogy közösen cselekedjenek egy ügyért. A közgyűlés elnöke utalt a készülő arany szablya másolatára is, amely szintén nagy összefogás eredménye lesz, és várhatóan ez év novemberében kerül bemutatásra.

E tárgy és leletegyüttes köré szerveződő közösség bizakodásra ad okot abban, hogy lesz még újabb és újabb ezer magyar esztendő. Ilyen reménységgel, a jövőbe való bizakodással tölti el az embert a geszterédi fiatalok tánca, lelkesedése is.

Mónus József többszörös távlövő világbajnok, az Aranyszablya Társság tiszteletbeli tagja, díszlövést mutatott be a Kelet Tüze Hagyományőrző Íjász Egyesület tagjaival.

A világbajnok így fogalmazott: olyan földön vagyunk, ahol 1000 évvel ezelőtt egy vezért temettek el. Minden népnek, nekünk is megvannak a nagyjai, a híres és névtelen hőseink, akik azért adták életüket, hogy ma békés országban élhessünk. Mutassuk meg büszkeségünket, élni akarásunkat, a holnapot, jövőt a gyermekeinken keresztül, tegyünk meg mindent, hogy ezer év múlva is éljenek gyerekek ezen a földön.

Végül *Petreskó Tamás*, a Rakamazi Honfoglalás kori Emlékhely igazgatója egykori magyar vezérek sírjai mellől hozott földet szórt szét az emlékhelyen, a magyar nép egységének szimbólumaként.

Az ünneplés még aznap délután folytatódott, az érdeklődők *László Attila* erdélyi énekes koncertjén vehettek részt, valamint *Mónus József* íjász, világbajnok kiállítását tekinthették meg a Gajdos János Művelődési Házban.

Az ünnepség moderátora *Törő András*, a geszterédi Szent Anna Római Katolikus Általános Iskola és Óvoda igazgatója volt.

Közreműködött: a Geszterédi Néptánccsoport, a Debreceni Népi Együttes, a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya-társzékesegyház skóla – templomi gyermekkórusa.

*Kovács Ágnes/Öröm-hír Sajtóiroda
Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye*

Forrás: dnyem.hu, 2020. augusztus 23.

<http://www.dnyem.hu/index.php/item/3076-ez-itt-a-mi-hazank-ez-az-edes-otthon-atadtak-a-geszteredi-aranyszablya-emlekhelyet>